

Góc tích vô tuyến điện cùng công dụng của nó

Bởi nhà bác học Ý - đại - lợi Macconi, mới đây « TIẾNG-DÂN » có thuật, ai cũng biết là người «cha đẻ của vô tuyến điện». Công nghiệp ông đáng ghi nhận, không phải thuật lại. Bài dưới đây chỉ nói về góc tích vô tuyến điện phát sinh ra âm và truyền qua những tay nào đã có công với nó, ngoài Macconi.

(Thuật theo báo « France Indochine » ngày 19 Jalliel 1937).

Từ năm 1833, nhà vật lý học Anh là Maxwell đã nói có thể làm cho thành thể sóng từ-điện (ondes électro-magnétiques) được, và sức mạnh của chúng ngang bằng với ánh sáng. Tuy vậy cho đến ngày ông Henri Hertz dùng tới phương pháp riêng của ông để đem thí nghiệm lý thuyết của Maxwell, thì ông này chưa có cách gì truyền bày đến tương tượng của mình được.

Ông Hertz còn một vị quan tòa ở Hambourg. Sinh năm 1857 tại thành phố ấy. Năm 30 tuổi, ông đã trưng bày « có thể truyền sóng điện ra khắp thông gian ».

Thi năm 1887 sự truyền sóng

MỖ CON LẠC NHAU Ai biết chỉ giùm

Tôi là Trần-thị-Ấm, người Huế, trước có làm nhà thương Bưởi, sau vào Tam-kỳ. Tôi đem con tôi tên là con Thơm theo ở với Mme Devost. Nó có cái thẹo nơi trán và xấu người. Sau tôi đi nó ở lại với Mme Devost, còn tôi sang Lào làm ăn. Nay đã 30 năm, tôi mới trở về Tam-kỳ thì con tôi đã biến mất, tôi không biết. Xin nhờ ông có báo, ai biết con tôi ở đâu, chỉ giùm cho, tôi xin đền ơn, hoặc mẹ con xa cách lâu, mà tôi tìm kiếm không được.

Hiện tôi ở tại Nhà-Bè Lazaret, Phố-xuân Gia - đình (Saigon), hoặc các ông bà viết thư theo địa chỉ sau này:

Madame André dila Trần-thị-Ấm
Chez Monsieur Bội-Đi
en retraite à
Tam-kỳ - Quảng-nam (Annam)

điện đã thí nghiệm có kết quả. Bây giờ chỉ lo tìm cách làm sao có thể đón bắt nó trong không gian cho được.

Ba năm sau, giáo sư Edouard Branly đã chế được một thứ máy riêng dùng đón sóng điện. Cái máy ấy, ngày nay thường gọi là « ống Branly ». Đánh giây thép, hay truyền tin bằng điện thoại, hay là đánh giây thép không giây, đều nhờ cái ống ấy.

Có đến Branly chỉ cầm cái trong phòng thí nghiệm thôi, không đem thực hành. Sở dĩ ngày nay máy vô tuyến điện lan khắp hoàn cầu, công phu nhờ nhà bác học Macconi đây.

Từ Macconi đã nghĩ ra cách dùng những cái râu (antenne) đón sóng điện, cũng tìm cách đặt máy thu thanh càng ngày càng xa cách biệt nơi truyền thanh, lại đặt máy này cao lên cho sóng điện càng mạnh, càng nhiều tia sáng.

Cuộc thí nghiệm đầu tiên của Branly vào năm 1890, làm hai nơi truyền thanh và thu thanh chỉ cách nhau độ trăm thước là một bực.

Chín năm sau, Macconi đã làm cách truyền thanh được từ Anh qua Pháp. Máy truyền thanh đặt tại Douvres, còn máy thu thanh đặt tại Wimereux, gần Boulogne. Nhờ chú ý và kinh nghiệm nhất là cuộc thí nghiệm làm rung động trong trường khoa học, thế mà Macconi cuối cùng không chịu nhận mình là làm nên: một bài nói rằng đây là công trình của nhà phát minh Pháp Branly kia.

Từ đây Macconi càng rắn tới mãi, kết quả một mùa lễ thường. Năm 1910, ông truyền âm từ Corse qua Côte d'Azur, cách 178 cây số; năm 1906 truyền tin từ Anh qua Mỹ cách độ 4.500 cây số.

Hai năm trước đó, Thống soái Perrier mới lên làm tòa tháp Eiffel. Năm 1906 tại tháp ấy truyền tin cho đoàn tàu chiến của Pháp đóng ở Casablanca. Công dụng tòa tháp ấy, không phải nói nữa.

Từ mười lăm năm trở lại đây, vô tuyến điện đã truyền tin khắp hoàn cầu.

Vô tuyến điện thoại

Nhau nói về vô tuyến điện, cũng nên biết về vô tuyến điện thoại (Radiophonie) mới có gần đây, tiện lợi cho sự thông tin vô cùng; cũng tiện lợi xấp xỉ máy thu vô tuyến điện truyền thanh kia nữa.

Nhận cho kỳ thi vô tuyến điện thoại cũng khá khá gì vô tuyến điện truyền thanh lý nào. Chỉ có máy máy khác là nơi máy truyền tin, phải đặt vào một cái máy nói lên ra những tin tức vào được.

Cuộc thí nghiệm máy này vào năm 1909. Hai vị vô quan cai quản đoàn tàu thủy Pháp là Collin và Jeauce nói chuyện với nhau từ Toulon qua Port Vendre; đồng thời viên kỹ sư Poulsen ở Đan-Mạch nói chuyện với bác sĩ người Pháp Lee de Forest ở Huế-ly, kết quả mỹ mãn.

Chẳng bao lâu, cách nói chuyện giữa trời « ầy » cách xa lẫn lẫn được. Năm 1921 ở tháp Eiffel và trên chiếc thuyền «Paris» người ta nói chuyện cùng nhau cách xa có ngàn rưỡi cây số.

Ở Pháp mới lập thể thứ « máy nói không giây » đó, thì tại Mỹ đã thành phát âm rồi. Mỗi người đưa có thể dùng một mình cá máy thu thanh cũng truyền thanh rất tiện. Để biết bao ngàn người nói chuyện với nhau ở thành phố này sang thành phố nọ.

Các bản âm nhạc có định hay là những bài diễn văn của các vị có đạo đức ra, đều dùng « máy nói không giây » nghe rõ.

Bên Âu châu, nghe bằng vô tuyến điện thoại đầu tiên trong tác nghệ bà Melba hát ở Chelwonsford ngày 15-8-29, tại Paris ai có máy vẫn nghe rõ.

Vô tuyến điện thật cung cấp sự tiện lợi cho người đời không thể nói.

Kia một người đàn ông vài giờ nữa nhất, cần truyền tin cho mới nói.

(Tiếp qua trang 3 cột 1)

Một viên hiệu trưởng bị kiện vì ăn tiền của học trò

NGHỆ AN. — Sau kỳ nhập học năm khóa vừa rồi thì tại tòa Sở Vĩnh nhận được hai ba lá đơn của học trò và phụ huynh trường phổ Anh - Sơn kiện viên hiệu trưởng Ng. - v. - B. vì sự ăn tiền và bị cáo buộc khi tuyển học sinh vào lớp.

Ngồi những lá đơn ấy ra, còn có việc bà Nguyễn-thị-Thị đòi lại tiền, làm cho viên hiệu trưởng ấy rắc rối hơn cả.

Cứ như đơn kiện tại Tòa và tại Tỉnh thì bà này xin cho cậu cháu tên là Nguyễn-Da vào học lớp nhì đệ nhất niên; trước ngày học vào trường, quan « B. » bảo bà ta lo cho quan 20% thì được. Bà này trao 10% và nói còn thiếu 10% sẽ trả sau. Số tiền thiếu ấy quan « B. » có cho người đòi hỏi đổi ba lần mà bà Thị cứ khất rầy khất mãi.

Hôm sau bằng trao tiền vào trường thì thầy trò Da bỗng! Bà Thị tức mình, chạy đến nhà quan « B. » van lạy om sòm đòi số học lại, thì người hứa để khi trường làm thêm lớp sẽ cho vào (hiện trường Anh-Sơn còn làm thêm lớp). Bà ta đòi mãi, quan « B. » không rỗi thành ra giằng xé nhau.

Việc đến tại quan phủ Anh Sơn phải can thiệp, cũng không xong, rồi mấy hôm sau đến Tỉnh và Tòa.

Hôm 2 và 3 Octobơ quan « B. » học Nghệ-an Paan-vân-Khan đã lên phủ Anh-Sơn làm bệ bệ.

Biện việc này nhà chúng trách còn mở cuộc điều tra.

P. V.

Thi các ảnh vẽ cảnh Cao - man

Muốn khuyến khích du lịch, chính phủ có mở cuộc thi các ảnh vẽ cảnh Cao-man bằng cách chụp hình hoặc cảnh gia-đình, lễ hội, cảnh săn bắn v. v. (không phải thi vẽ như đã đăng ở T. D. trước).

Cuộc thi có 27 giải thưởng, nhiều nhất 150\$, ít nhất 10\$. Ai dự thi, cứ chụp 2 cái ảnh gửi về tòa Khâm sát Cao man nói rõ là cảnh gì, trước ngày 31 Octobơ 1937, để ngoài b : « Concours de photos ».

Ông Nguyễn-Thực kiện chánh - phủ Đông - Dương

Ông Nguyễn-Thực, Giám sát hạng ba ngạch Đốc xa, kiện Chánh phủ xin bồi thường về đạo nghị định số 3763 ra ngày 30 Jalliel 1936 của quan Toàn quyền, hủy bỏ việc bãi chức Giám sát hạng ba ngạch Đốc xa của ông đi.

Tòa Cai trị xét xong, tuyên án bồi Chánh phủ bồi thường cho ông Nguyễn Thạc 2/3 số tiền lương của ông Thục trong những tháng ông không được bồi chức ngay, kể từ 30 Jalliel 1936 đến ngày ông được bồi chức.

Chánh phủ Đông Dương phải chịu tiền bồi thường.

(Việt-báo)

PHẠM PHÍ CỦA TỪ CÔN - LỒN

Ngày 22 Septembre, quan Toàn-quyền đã ký nghị định thi hành khoản 1er trong nghị định 2 Août 1933, kể từ nay phạm từ côn-lồn là bốn các một xu từ (0,414).

Buôn bán

Chỉ nên buôn các thứ hàng đã có tiếng nhiều và chắc chắn bán chạy.

NHƯ :

DẦU KHUYNH - DIỆP

KẸO KHUYNH - DIỆP

DẦU BA - CỎ

KI-NINH-NHÀ - NƯỚC

KEM VÀ PHÂN TOKALON

THUỐC ĐANH RĂNG

ROSEMAIL

CÁC THƯ THUỐC HIỆU

NHANH-MAI-V.V...

Mua buôn, làm đại-lý, hỏi lại :

HIỆU VIÊN - ĐỆ

ở Bến-Ngự HƯ

Bản đồ nước Tàu

Nhân Tân - Nhật đánh nhau, ông Trần-nhật-Ái ở số 75, rue Maréchal Pétain - Hanoi, có xuất bản một bản đồ chỉ rõ mấy nơi biên giới có chiến sự, đã chế quốc-quê Tàu và có chú thích quốc-quê ta được rõ.

Giá mỗi bản 5 xu, ở các tiệm sách có bán. Ông có gửi tặng Bản-báo 2 bản, vậy có lời cảm ơn và giới thiệu cùng đồng giả.

T. D.

MIXTURE TRITONIC

ĐÓ HUYẾT VÀ ĐÓ SỨC LỰC. DÙNG VỚI NƯỚC HOẶC HẠA VỚI RƯỢU.

PHARMACIE DE HUE
29 RUE PAUL BERT
HUE

PHARMACIE
PHAM DOAN DIEM
TOURANE

SÁCH MỚI

KIỂM-THANH-HOÀ-ANH-LUC

Kiểm-hiệp lịch-sử Việt-thuyết

Bìa đẹp, chuyện hay, đây 64 trang lớn. Giá đặc biệt 0,320. Là một bộ chuyện rất hay trong phạm vi « VÔ - THUẬT TIỂU - THUẬT TÙNG - THƯ ».

Chuyện này đọc để lý kỳ, lại có nhiều hình vẽ rõ để dạy các em nhỏ về hi hiem do cụ Sơn-Nhân-tư-tại, chỉ thế :

AI ĐỌC CHUYỆN CÙNG PHÂN KHỐI AI HỌC VỚI CỘNG GIỚI GIANG

Ở xa gửi mua thêm cước thường 5 xu, cước bảo đảm 10 xu, gửi contre remboursement là 61 xu. Thư, mandat để cho nhà xuất bản như vậy :

NHẬT-NAM-THƯ-QUÂN
102, Hàng Gai - HANOI

Đã có địa Victor mới

BAN PHUNG-HAO

SOCO A
-HUE-

Cô Phùng-Há, Tư-Sang.
M.M. Nam-Châu, Tư-Ut ca nhiều
tuồng mới đặc sắc.

ĐẠI-LY ĐỘC-QUYỀN

PHILIPS RADIO
V A
PILOT

THUỐC PHÁT MINH BỒ PHÔI TRI HO

SÁU PHƯƠNG THUỐC HO THẦN HIỆU ĐỆ NHƯỠI - CHỨNG HO NAO ĐỒNG THEO THUỐC NÀY

- N 4 - BỒ PHỄ CHỈ KHÁI TÂN. — Giảm trị các chứng ho bởi tại phổi yếu và nóng, hoặc ho phong, ho cảm, ho ban rất thần hiệu. Giá 1 ve 0,310
- N 18 - NHI KHOA CHỈ KHÁI TÂN. — Trị các chứng ho con nít, bất luận ho phong, ho gió, ho cảm, gốc ban chưa giết mà ho, tỷ vị yếu sau khi đám mà ho, thừa hiện phi thường. Giá 1 ve 0,310
- N 19 - PHỤ KHOA ĐIỀU HUYẾT CHỈ KHÁI HOÀN. — Trị về ho đàn bà kinh nguyệt không đều, hoặc hơi sần hậu mà sanh ra ho, bất luận đàm nhiều ít, đàm xanh, đàm vàng. Giá mỗi hộp 5 hoàn : 0,380
- N 20 - NAM KHOA BỒ KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN. — Trị về ho đàn ông, tỷ phế khí suy nhi kém ngoại tà, phần khí yếu, tỷ yếu, phổi yếu mà ho, hoặc đàm nhiều, đàm ít, đàm xanh, đàm vàng. Giá mỗi hộp 5 hoàn : 0,380
- N 21 - LỤC LONG THANH PHỄ HOÀN. — Trị các chứng phổi khô, rang tức ngực, ho không đàm, có khí ho nhiều động tím phổi mà ra máu chút ít, bất luận đàn ông, đàn bà, già, trẻ đều dùng được. Giá mỗi hộp 5 hoàn : 0,380
- N 22 - ĐỒNG GIAO BẤT BƯU HOÀN. — Trị các chứng ho ra máu, thổ huyết, lạc huyết, ho máu vương theo đàm, cầm máu rất thần tốc, đàn ông đàn bà thấy đều dùng được. Giá mỗi hộp 5 hoàn : 1,15. hộp nhỏ : 1,400

NHA THUỐC VÕ-VĂN-VÂN THUDAUMOT

Các chi cuộc : HUE 87 Rue Paul Bert TOURANE - QUINHON - SAIGON - HANOI - HAIPHONG

CHÍNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP

CUỘC XỔ SỔ ĐÔNG-PHÁP

KỶ THƯ NHỊ NĂM 1937

900.000 đồng bạc

Chia làm NĂM BỘ mỗi bộ 180.000 và mỗi vé 1 đồng bạc. (NAM-KY, CAO-MEN, BẮC-KY, TRUNG-KY và AI-LAO) Nơi xổ định ở HANOI, và thời bán vé trước ngày xổ 3 ngày. Các ngày xổ sau này :

8 Août, 9 Septembre, 14 Octobre, 2-12 1937 và 5-1-1938

Mỗi lần có 4029 số trúng như sau này :

1 số trắng	4.000\$	4.000\$
2	1.000.	8.000.
50	100.	8.000.
860	50.	18.000.
8.600	10.	38.000.
4.029		72.000\$

Có năm số lớn chung cho cả 5 bộ
Xổ tại HANOI ngày 6 tháng giêng năm 1938

1 số trắng 100.000\$ 1 số trắng 40.000\$

1 » 20.000. 2 » 10.000.

Những vé hoặc trắng hay không trắng về năm kỷ sẽ của năm bộ đều được dự vào cuộc xổ chung tiếp 5 lá lần.

CHÚ - Ý : BỘ NAM-KY từ số 000.000 đến số 999.999 và từ số 100.000 đến số 199.999 - BỘ CAO-MEN từ số 200.000 đến số 299.999 và từ số 300.000 đến số 399.999 - BỘ BẮC-KY từ số 400.000 đến số 499.999 và từ số 500.000 đến số 599.999 - BỘ TRUNG-KY từ số 600.000 đến số 699.999 và từ số 700.000 đến số 799.999 - BỘ AI-LAO từ số 800.000 đến số 899.999 và từ số 900.000 đến số 999.999

MỘT TỜ BẢO VỆ HỌC-SINH
"POUR LA JEUNESSE SCOLAIRE"

riêng cho các nam, nữ học-sinh lớp nhất và lớp nhì các trường Pháp-Việt trong các Đông-Pháp

Bài về do những vị giáo-sư lãnh nghĩ soạn.

Nhà in MAI-LINH - HANOI xuất-bản
Giá báo 1 năm 1,480 - mỗi số 4 xu

At mua báo có năm trước ngày 1er Novembre 1937 được miễn cước
ngang với số tiền báo, ngoài là mua 1,580 báo, được miễn ngày 1,580
cước - Chỉ những bạn mua năm mới được sách miễn,
Thư và mandat gửi về MAI-LINH - HANOI

bottom (0) and top (1) of the

<https://tjeulun.bonto.org>